

בס"ד
שאלון בחינה בקורס: משוואות דיפרנציאליות רגילות
מספר הקורס: 83-115-01
מרצה: דר' אלכסנדרה אגרנוביץ'
סמסטר ב', מועד א': יטתמוז, התשע"ד (17.07.2014)
משך הבחינה: שלוש שעות

חומר עזר: 3 דפים חד-צדדיים של A4, מחשבון רגיל (אין להשתמש במחשבון גרפי)

ניקוד: במבחן אפשר לצבור 115 נקודות.

יש לפרט שלבי החישוב נא לכתוב באופן ברור ומסודר. שאלה מבולגנת ולא מסודרת לא תוכל לזכות במלוא הנקודות.

בהצלחה!

שאלה 1. (24 נקודות)

נתונה המשוואה

$$\frac{dy}{dx} = \frac{2y}{x} + x \tan \frac{y}{x^2}$$

א. מצאו את המשוואה המתקבלת מהצבה במשוואה הנתונה $y(x) = v(x)x^2$. הראו כי

המשוואה המתקבלת הינה משוואה הניתנת להפרדת משתנים;

ב. מצאו את הפתרון הפרטי של המשוואה הנתונה אשר מקיים $y(\sqrt{2}) = \pi$. היעזרו

בפתרון של סעיף א';

ג. קבעו על פי משפט קיום ויחידות האם קיים פתרון למשוואה הנתונה אשר מקיים

$$y(\sqrt{2}) = \pi \text{ בקטע סביב } x_0 = \sqrt{2} \text{ והאם הוא יחיד.}$$

שאלה 2. (16 נקודות)

א. נתונה המשוואה $M(x, y)dx + N(x, y)dy = 0$. הראו כי אם $R = \frac{\frac{\partial N}{\partial x} - \frac{\partial M}{\partial y}}{xM - yN}$ כאשר

R היא פונקציה של xy בלבד, אזי למשוואה הדיפרנציאלית הנתונה יש גורם

אינטגרציה מהצורה $\mu(xy)$;

ב. פתרו $\left(3x + \frac{6}{y}\right)dx + \left(\frac{x^2}{y} + 3\frac{y}{x}\right)dy = 0$

שאלה 3 . (16 נקודות)

- א. רשמו את צורת פתרון פרטי של המשוואה הלא-הומוגנית הבאה (אין צורך לחשב את המקדמים) : $y''' - 2y' - 4y = 9xe^{2x} + 4\cos 2x - 6e^x \sin x$, כאשר ידוע שאחד מהשורשים של המשוואה האופיינית עבור המשוואה ההומוגנית המתאימה שווה ל-2 .
- ב. מצאו שני פתרונות בלתי תלויים ליניארית בתחום $x > 0$ של המשוואה $x^2 y'' + 3xy' + 2y = 0$. הוכחו אי-תלות של הפתרונות שמצאתם .

שאלה 4 . (32 נקודות)

- נתונה מערכת משוואות דיפרנציאליות $\bar{x}' = A\bar{x}$ כאשר $\bar{x} = \bar{x}(t)$; $A = \begin{bmatrix} a & 0 \\ 2 & b \end{bmatrix}$; $a, b \in \mathbb{R}$ - פרמטרים כלשהם .
- א. מצאו ביטוי לפתרון הכללי של המערכת. תתבוננו בכל המקרים האפשריים ;
- ב. פתרו את המערכת הנתונה בעזרת התמרת לפלס עבור כל המקרים האפשריים ;
- ג. מצאו את פתרון $\bar{x}(t)$ המקיים $a - b = 3$, $\bar{x}(0) = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$;
- ד. פתרו מערכת לא הומוגנית $\bar{x}' = A\bar{x} + \bar{c}$ עבור $\bar{c} = \begin{pmatrix} 2t \\ 1 - e^{-3t} \end{pmatrix}$, $\bar{x}(0) = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$, $a - b = 3$ בשיטת וריאציית הפרמטרים .
- הערה : אפשר להיעזר בנוסחת אינטגרציה $\int t e^{at} du = \frac{at-1}{a^2} e^{at} + C$

שאלה 5 . (16 נקודות)

- א. הוכיחו ישירות (ללא הסתמכות על טבלת התמרת לפלס) כי $L\{tf(t)\} = -F'(s)$;
- ב. בהינתן המשוואה $y'' + ty = 0$, $y(0) = 1$, $y'(0) = 0$. מצאו ביטוי ל- $F(s)$ (אין צורך לפתור את האינטגרל בתשובה הסופית) ;
- ג. פתרו בעזרת התמרת לפלס את בעיית התחלה הבאה : $y'' + 16y = 1$, $y(0) = 1$, $y'(0) = 2$

שאלה 6. (11 נקודות)

נגדיר

$$f(t) = \begin{cases} t, & 0 \leq t < \frac{\pi}{2} \\ \sin 2t, & t \geq \frac{\pi}{2} \end{cases}$$

- א. (2 נק') כתבו נוסחה ל- $f(t)$ בעזרת הפונקציה $u_c(t)$;
- ב. (3 נק') חשבו את התמרת לפלס של $f(t)$;
- ג. (6 נק') פתרו בעזרת התמרת לפלס את הבעיה $y'' + ty = f(t)$, $y(0) = -1$, $y'(0) = 1$